

Chronic orofacial pain: its clinical significance and treatment

A. Kountouris¹, B. Droukas², M. Tzakis³

Pain is an unpleasant sensory and emotional experience associated with actual or potential tissue damage, or described in terms of such damage. Chronic orofacial pain is characterized by an embodied and long lasting dysphoria around the mouth that severely impairs various aspects of patient's life. This clinical entity is classified under the diagnostic category of somatoform disorders, covering 1/5 of all cases that reach Primary Health Care. The last ten years, theories that incorporate the psychological and biological status of the patient with his social profile and status are growing rapidly and are evaluated as far as their applicability and effectiveness in chronic orofacial pain are concerned. In the present systematic review, the etiopathogenesis, the mechanisms, the clinical significance and the therapeutic interventions are described from a biopsychosocial point of view. Cognitive behavioral psychotherapies and pharmacotherapy with antiepileptics and antidepressants are represented as first line treatments for chronic orofacial pain.

Key words: chronic orofacial pain, somatoform disorders, biomedical approach, biopsychosocial approach

Odontostomatological Progress 2018, 72 (1): 10-22

1. DDS
2. DDS, Dr Dent
3. DDS, PhD

Department of Orofacial Pain Management Clinic, School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon Str., Goudi, 115 27 Athens

Ο χρόνιος στοματοπροσωπικός πόνος, η κλινική του σημασία και η θεραπευτική του προσέγγιση

A. Κουντούρης¹, B. Δρούκας², M. Τζάκης³

Ως πόνος ορίζεται η δυσάρεστη αισθητική και συναισθηματική εμπειρία η προκαλούμενη από επιβλαβή ερεθίσματα που δρουν στις τελικές νευρικές απολήξεις και η οποία οφείλεται σε πραγματική ή δυναμική ιστική βλάβη ή δυσλειτουργία και περιγράφεται με όρους μιας τέτοιας διαταραχής. Ο Χρόνιος Στοματοπροσωπικός Πόνος (ΧΣΠ) αποτελεί μια κλινική οντότητα ανεπαρκούς προσδιορισμένης αιτιοπαθογένειας. Γίνεται αισθητός κλινικά ως μια παρατεταμένη, από χρονική σκοπιά, εμπειρία, έντονης δυσφορίας, με κέντρο τη στοματοπροσωπική περιοχή. Ανήκει στο ευρύτερο διαγνωστικό πλαίσιο των «σωματόμορφων διαταραχών», που είναι ιδιαίτερα συχνές και καλύπτουν έως και το 1/5 των επισκέψεων σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Την τελευταία δεκαετία οι βιοψυχοκοινωνικές θεωρίες, που ενσωματώνουν την ψυχολογική και βιολογική υπόσταση του ασθενούς στο κοινωνικό του προφίλ, αναπτύχθηκαν ραγδαία και αξιολογούνται ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής και την αποτελεσματικότητά τους στον χρόνιο πόνο. Στην παρούσα ανασκόπηση, αναλύονται οι βιοψυχοκοινωνικές διαστάσεις της αιτιοπαθογένειας, των μηχανισμών, της κλινικής σημασίας και της θεραπευτικής προσέγγισης του Χρόνιου Στοματοπροσωπικού Πόνου. Τέλος, επισημαίνεται η σημασία της γνωσιακής ψυχοθεραπείας και της φαρμακευτικής αγωγής με αντιεπιληπτικά και αντικαταθλιπτικά, μιας και οι δύο τους αποτελούν θεραπείες πρώτης επιλογής στον Χρόνιο Στοματοπροσωπικό Πόνο.

Λέξεις ευρητηρίου: Χρόνιος Στοματοπροσωπικός Πόνος, σωματόμορφες διαταραχές, Βιοϊατρική προσέγγιση, Βιοψυχοκοινωνική προσέγγιση

Οδοντοστοματολογική Πρόοδος 2018, 72 (1): 10-22

1. Οδοντίατρος, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια
2. Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ
3. Καθηγητής, Διευθυντής Κλινικής Αντιμετώπισης Στοματοπροσωπικού Πόνου ΕΚΠΑ

Κλινική Αντιμετώπιση Στοματοπροσωπικού Πόνου, Οδοντιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θηβών 2, Γουδή, 115 27 Αθήνα